

1949. XI

M á s o l a t .

Magyar Tudományos Tanács
Mérésügyi Bizottsága

B u d a p e s t .

Tárgy: ORION N.V. elektronikus műszerfejlesztési és gyártási
programjának biztosítása és felfejlesztése.

Elektronikus műszergyártásunk súlypontja a fenti cégnél van. Dacára annak, hogy úgy a hazai, mint az exportszükségletek állandóan emelkedő követelményekkel lépnek fel a téren és a közeljövő ipari kutatási program nagyarányú kísérleti munkát és kéaderképzést követel meg, ezen követelmények teljesítése részint tárgyi, részint organizációs és személyi okokból az ORION-nál jelenleg nem látszik biztosítottnak.

Javaslom ezért, hogy a Méréstechnikai Bizottság vizsgálja meg ezt a kérdést és tegye meg az intézkedéseket az elektronikus műszer-kutatásnak és gyártásnak az ORION N.V.-től való mi-nél előbbi leválasztása és egy önálló Elektronikus Mérőműszer és Készülékgyár alapításának érdekében. Javaslom továbbá, hogy ezen új gyár alapításáig és üzembehelyezéséig is biztosítottassék az ORION-nál jelenleg túlszűfolt és elégtelen kutatási és tervezési munka felfejlesztése oly módon, hogy ezen laboratórium alap-területbeni és személyzeti bővítése haladéktalanul megoldást nyer még akkor is, ha erre csak a kísérleti és kutatólaboratórium tágasabb helyre való költöztetése ad módot.

Javaslataim részletes alátámasztására mellékletben csatolok egy "Feljegyzés" és egy "Költségvetést és ütemtervet".

1949. november 20.

Striker György

1949. XI

M á s o l a t .

A Magyar Tudományos Tanács
Mérésügyi Bizottságához

B u d a p e s t .

Feljegyzés, e l e k t r o n i k u s műszerek gyártása tárgyában.

Jelenleg elektronikus műszereket - elsősorban egyenfeszültségű, hangfrekvenciás, ultrahang és magasfrekvenciás generátorokat, frekvencia- és feszültségmérő berendezéseket - gyártási szériákban egyedül az ORION N.V. állít elő, ahol ezen cikkekre a felszabadulás után a jóvátételi szállítások kapcsán fejlesztették fel a műszergyártást. Jelenleg azonban, egy oly időpontban, amikor a magyar ipar rohamos fejlődése szinte naponként új szükségleteket termel ki a műszerek - így az ipari elektronika - terén is, veszélyeztetve látom az elektronikus műszerek és automatika-berendezések továbbfejlesztését az ORION-nál a következő okokból:

1./ Az ORION termelésének összszerabszámában a műszerek kb. 2 %-ot, össz-forintértékben kb. 8 %-ot tesznek ki. Érthető módon az ORION vállalatvezetősége ezért az aránylag sok gonddal járó, aránylag magas rezsit kívánó műszergyártást tulajdonképpen tehertételként, másodlagos gonddal kezeli, elsődleges feladata, a rádiógyártás mellett.

2./ ORION jelenleg a legnagyobb helyszükében van, ezért 1951-ben vidékre költözik. Mindaddig azonban a jelenlegi igen szűkös laboratóriumi alapterületet bővíteni nem lehet és új feladatok vállalásáról, új káderek neveléséről nem lehet szó. Kétséges, hogy a jövő évre vállalt tudományos kutatási munkákat teljes mértékben le lehet bonyolítani.

3./ Ellentétben a rádiógyártással /mely ma nem egy központi népgazdasági téma egyébként sem/ - a műszergyártás rendkívül szakmunkás-igénye és egy kb. - 210-es létszámból 120 fizikai szakmunkás, 45 mérnök-technikus, 30 segédmunkás és 15 admin. személyzet. Ezen részleg költöztetése a vidék iparosítása szempontjából nem hasonlítható a rádiógyártáshoz, ahol a betanított és segédmunkások száma viszonylag sokkal magasabb. A költöztetés ezért is komolyan veszélyeztetné a műszerlabor, műszergyár feltétlenül szükséges kibontakozását.

4./ Ahhoz, hogy az elektronikus műszeripar folyamatosan "felszippanthassa" a szerencsére még fellelhető, kisiparban dolgozó szakkadereket, /pld. az automatizálás előkészítésének beindítására is/, abban a helyzetben kell lennie, hogy laboratóriumi személyzetét és tematikáját rugalmasan változtathassa oly módon és akkor, ahogy és amikor azt a szakkaderek "felszabadulása" és a témák aktualitása megköveteli - természetesen a megfelelő tudományos és ipari kutató-

szervek irányítása mellett. Erre azonban már ebben a pillanatban sincsen semmi lehetőség, részint a helyszűke, részint az üzemi adminisztráció merevsége miatt.

Mind ezek tekintetbevételével, és ismerve a reánk váró feladatok megoldásának sürgősségét, javaslom, hogy a Tudományos Tanács a következő lépéseket tegye a megfelelő elvi és operatív ipari szerveken keresztül:

1./ Alapítsanak egy elektronikus kutató laboratóriumot, amely elvégzi a Vill. Műszerkut. Bizottság által kiadott munkákat és az ORION-nál gyártási programba vett műszerek fejlesztési munkáját és ahol be lehet indítani az automatika elemeinek kísérleti munkáját.

2./ Válasszák le az ORION-tól az egész műszergyártást minél hamarabb, /de lehetőleg még az 1950-es gyártási program beindítása előtt/ és szervezzék meg az Elektronikus Műszerek és Készülékek Gyárát a mellékelt tervzet és költségvetés szerint, megfelelő expanzió lehetőségének biztosításával, hogy a kisipart fokozatosan beszervezhessük.

Az 1./ pontban foglaltakat január 1-ig, a 2./ szerinti programot január 1-től június 30-ig javaslom a mellékelt ütemterv szerint lebonyolítani.

1949. november 20.

/Striker György/